

PLINACRO

Operator (plinskog) transportnog sustava

MINGORP, 13. siječnja 2011. godine

Tržište plina – usklađivanje sa EU direktivama

- transport prirodnog plina je definiran kao energetska djelatnost
- transport prirodnog plina je javna usluga
- cijena usluge transporta plina regulirana je u skladu sa tarifnim sustavom
- potrebna je dozvola (izdaje HERA) za djelatnost transporta prirodnog plina

Operator plinskog transportnog sustava u RH

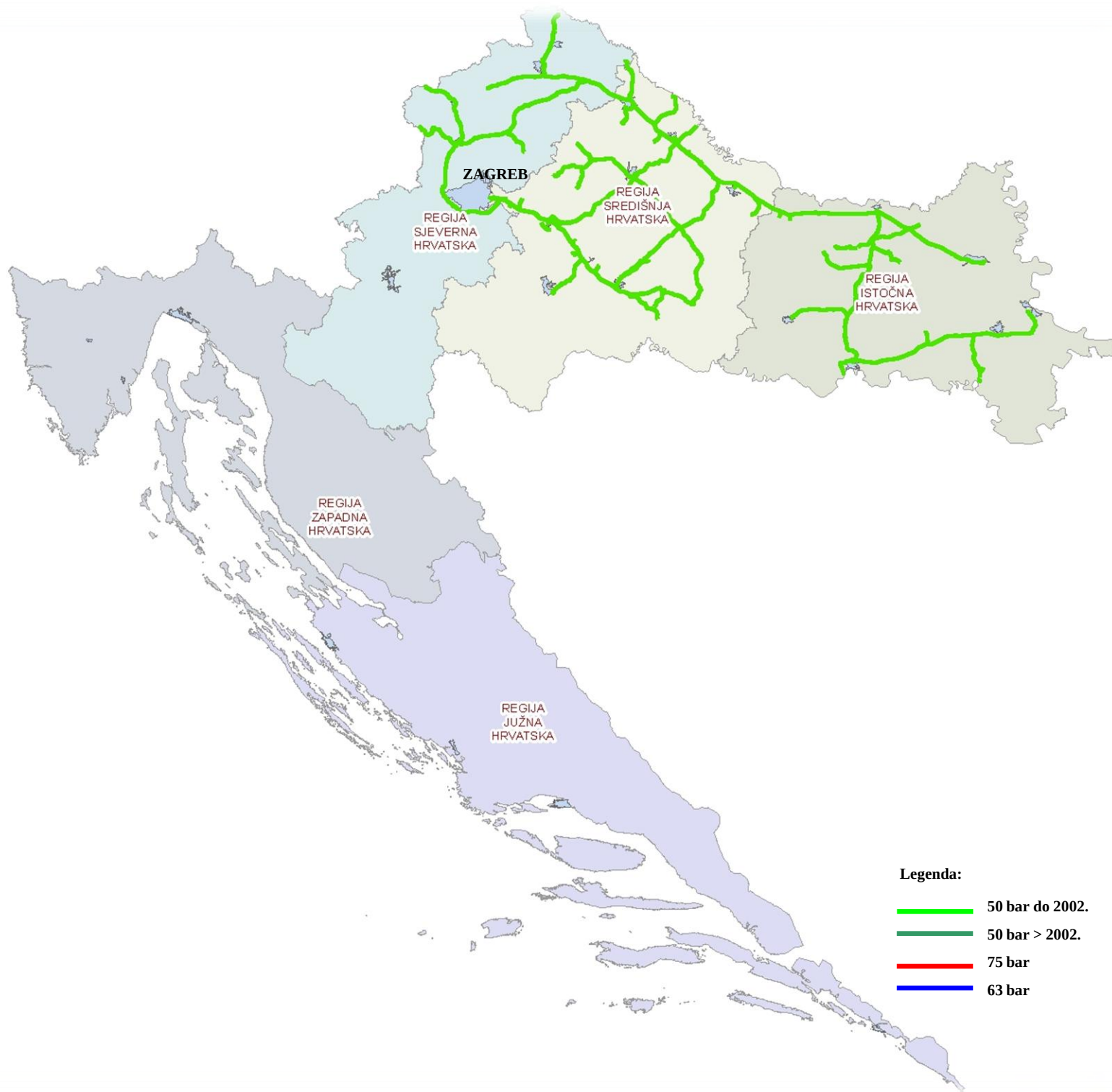
- definiran kao operator nacionalnog plinskog transportnog sustava idućih 30 godina
- PLINACRO d.o.o. je utemeljen 2001. godine, a 2002. izlazi iz INA grupe → 100% u državnom vlasništvu
- zadužen za vođenje, održavanje, razvoj, modernizaciju i izgradnju plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske

1956–2001

Transport plina
organiziran i razvijan u
okviru INA d.d.

Razvoj i izgradnja
transportnog sustava
u funkciji:

1. povezivanja proizvodnih
plinskih polja s potrošačkim
centrima
2. međusobnog
povezivanja
tehnoloških procesa
proizvodnje i prerade
plina
3. otvaranja inozemnog
dobavnog pravca za
dodatne količine
(1977. god.)

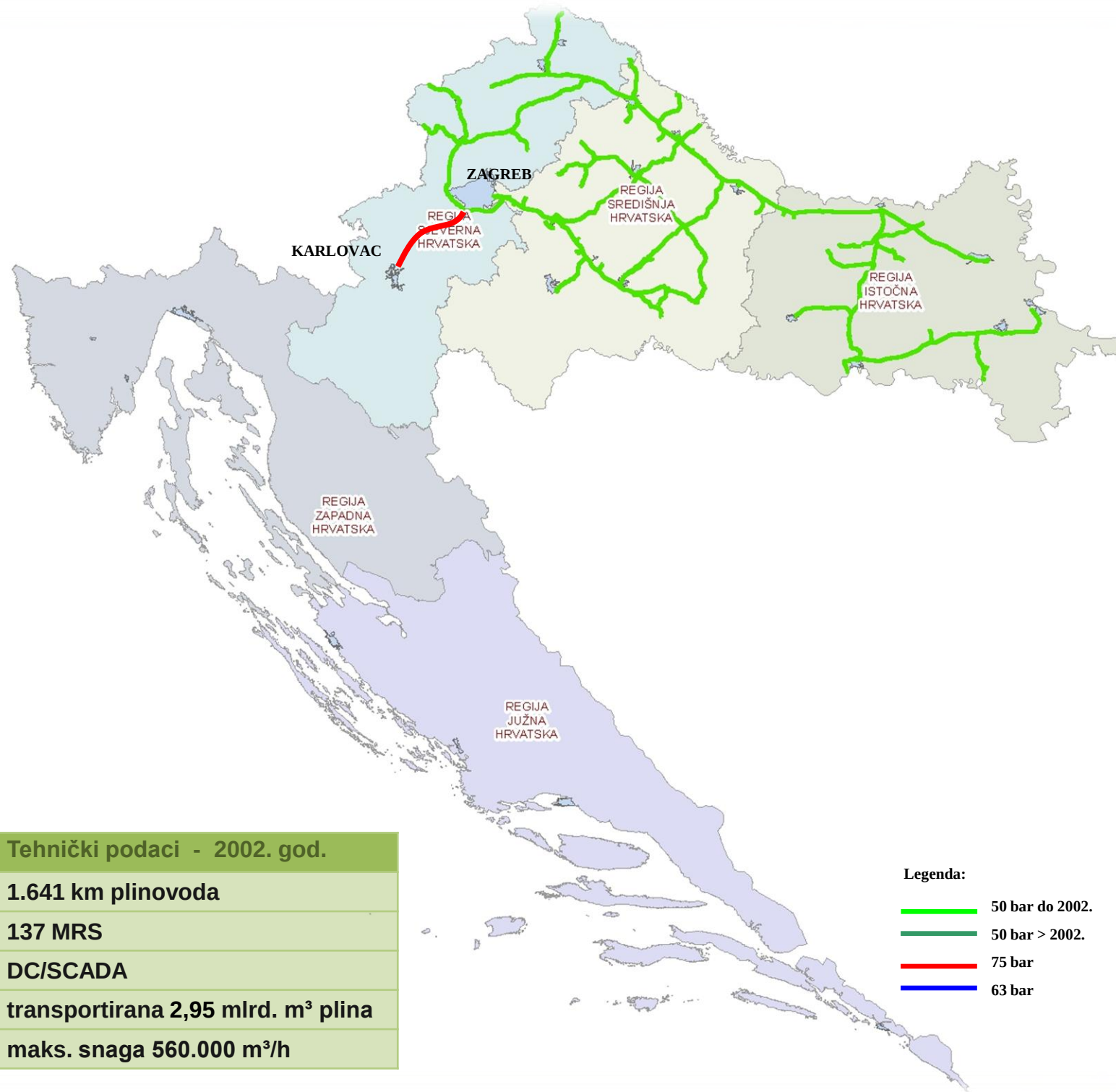
2001. god.

Izdvajanje u društvo Plinacro d.o.o.

- transport plina postaje osnovna djelatnost
- razvoj sustava prioritet

Ciljevi:

- povećanje pouzdanosti sustava i sigurnosti opskrbe plinom
- razvoj sustava - plinifikacija
- povezivanje sjevernojadranskih plinskih polja na plinski sustav RH

Tehnički podaci - 2002. god.

1.641 km plinovoda

137 MRS

DC/SCADA

transportirana 2,95 mlrd. m³ plina

maks. snaga 560.000 m³/h

Legenda:

- 50 bar do 2002.
- 50 bar > 2002.
- 75 bar
- 63 bar

I. Investicijski ciklus 2002.-2006.

520 km plinovoda
17 izlaznih mjesta
nova SCADA + DC
OKS
RKS

Ciljevi

- Povećana pouzdanost transportnog sustava i sigurnosti opskrbe
- Razvoj plinskog transportnog sustava i plinifikacija Istre, Primorja i Gorskog kotara

Kutina-Sl. Brod
Zagreb Istok-Kutina
Pula-Karlovac
Lučko-Ivanja Reka
Belišće-Osijek
Bolman-Beli Manastir

Tehnički podaci- 2007

2,085 km plinovoda

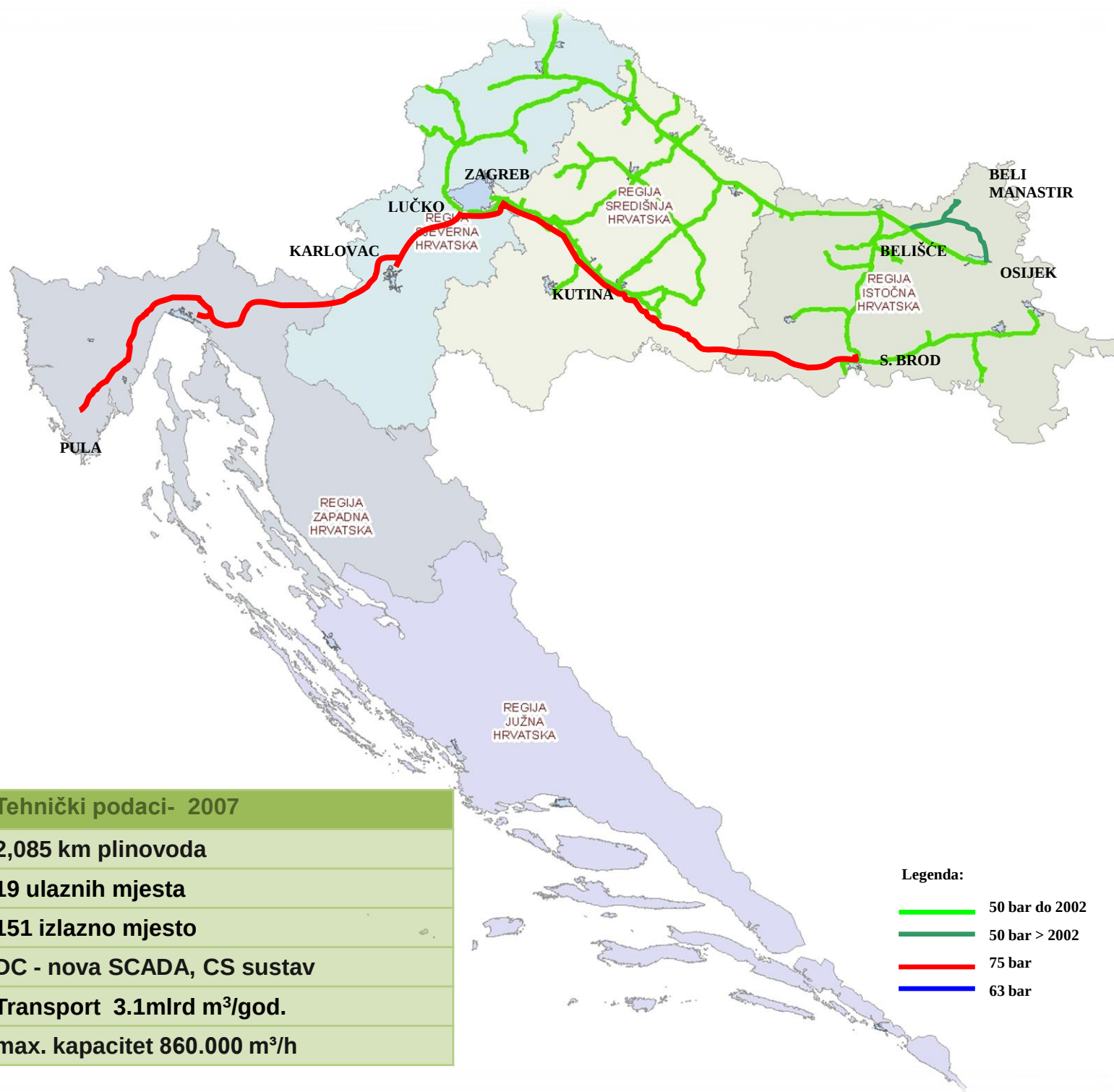
19 ulaznih mjesta

151 izlazno mjesto

DC - nova SCADA, CS sustav

Transport 3.1mlrd m³/god.

max. kapacitet 860.000 m³/h

Legenda:

- 50 bar do 2002
- 50 bar > 2002
- 75 bar
- 63 bar

II. Investicijski ciklus 2007.-2011.

Planirano:

- 620 km plinovoda
- 24 MRS

Ciljevi:

- Povećana pouzdanost transportnog sustava i sigurnosti opskrbe
- Razvoj plinskog transportnog sustava i plinifikacija Like i Dalmacije
- otvaranje novog dobavnog pravca

Sl. Brod-D. Miholjac
Dravaszerdahely-D. Miholjac

Vodnjan-Umag

Tehnički podaci:

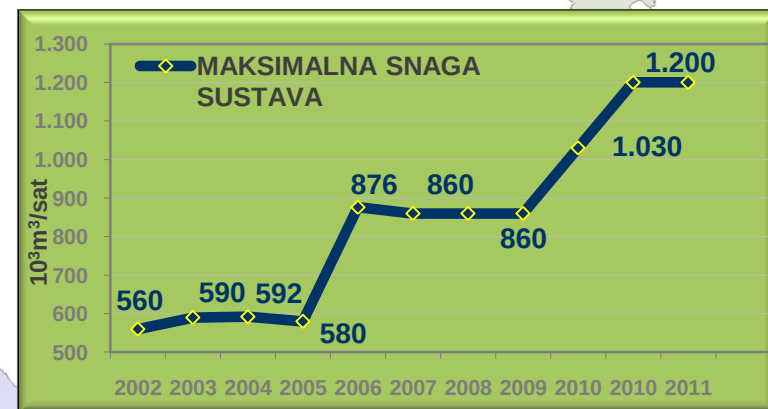
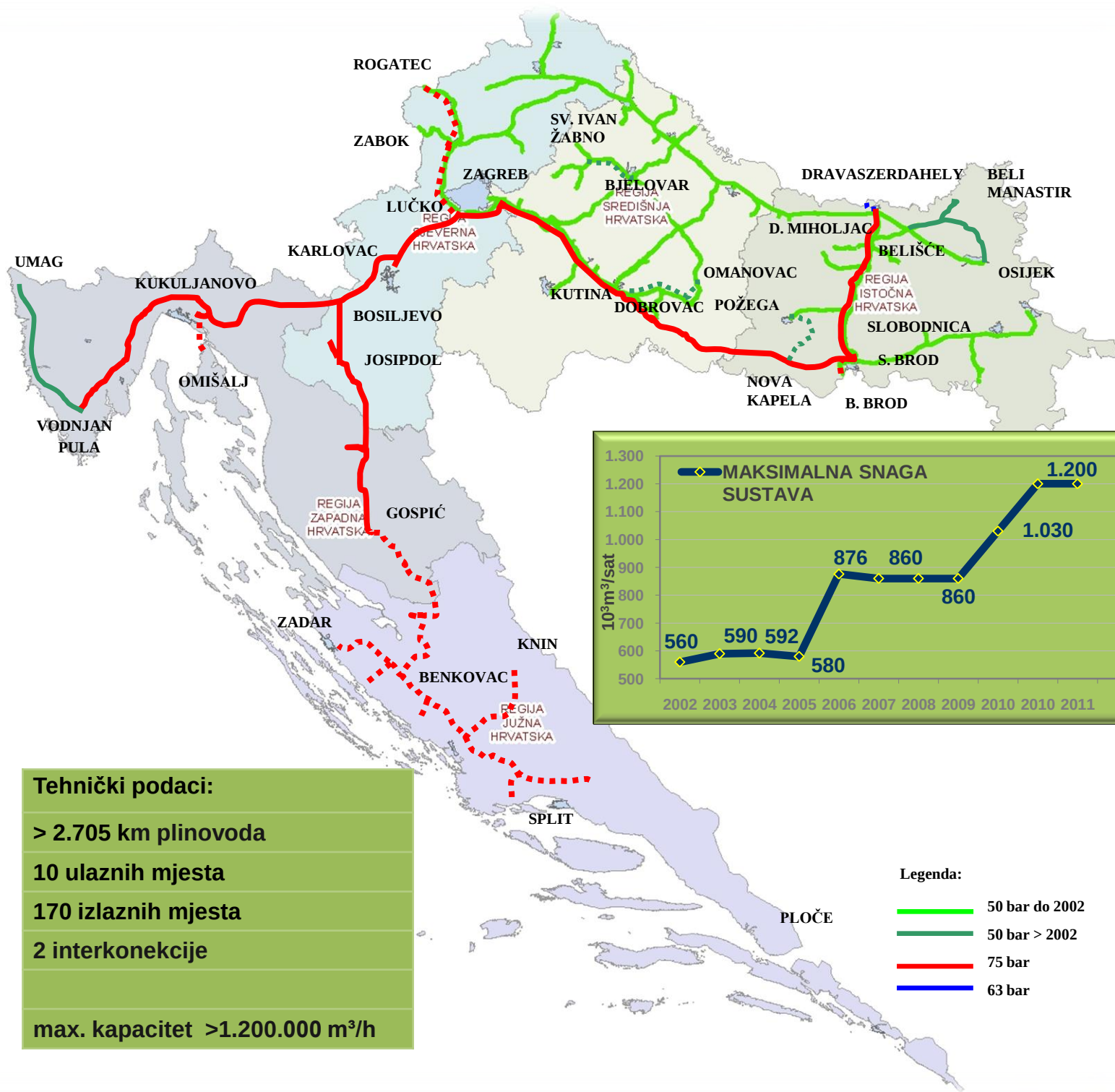
> 2.705 km plinovoda

10 ulaznih mjesta

170 izlaznih mjesta

2 interkonekcije

max. kapacitet >1.200.000 m³/h

Legenda:

- 50 bar do 2002
- 50 bar > 2002
- 75 bar
- 63 bar

Sjedište : Zagreb , Savska 88a
5 regija

- Zabok
- Donji Miholjac
- Ivanić Grad
- Rijeka
- Benkovac

2.360 km plinovoda u funkciji transporta

9 lokacija prihvata plina (UMS)

154 lokacije isporuke (MRS)

191 priključak

- 40 priključaka za kupce na TS

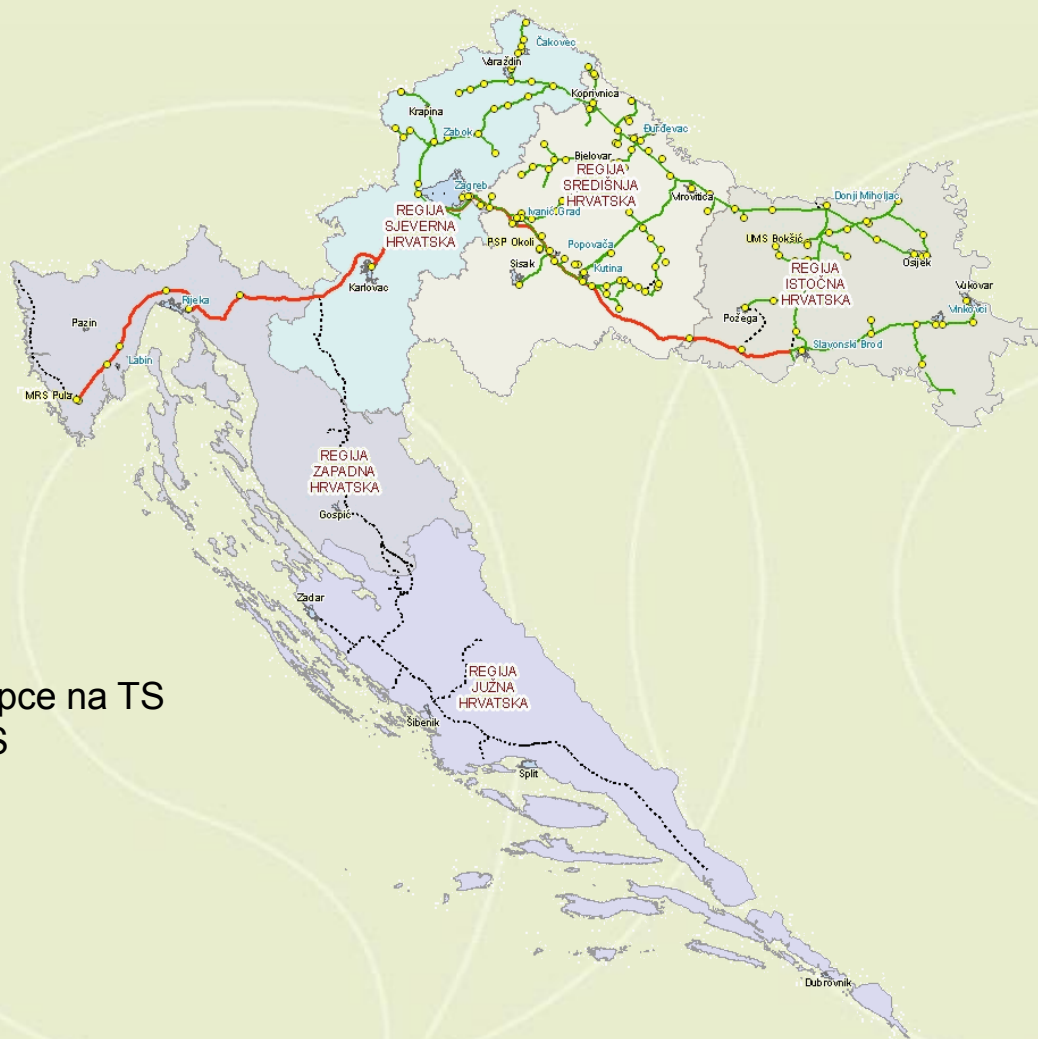
- 151 priključak za DS

1 priključak za PSP

38 operatora distribucijskih sustava

3,4 mlr m³ plina transportirano u 2010.

265 zaposlenika

- I. **Zakon o tržištu plina** - pravila za obavljanje e.d., prava i dužnosti sudionika na t.p., razdvajanje djelatnosti operatora, otvaranje t.p.
- II. **Opći uvjeti za opskrbu prirodnim plinom** – priključenje, energetska suglasnost, kvaliteta usluge , ugovorni odnosi, obveze i odgovornosti e.s., mjerenje i obračun, ograničenje i prekid opskrbe
- III. **Pravilnik o organizaciji tržišta prirodnog plina** – rezervacija i raspodjela kapaciteta, pravila trgovanja, uravnoteženje, operativna zaliha, promjena opskrbljivača
- IV. **Mrežna pravila transportnog sustava** - tehnički uvjeti za pogon, vođenje i razvoj t.s., povezivanje sustava i priključenje te mjerna pravila
- V. **Uredba o sigurnosti opskrbe prirodnim plinom** - mjere za osiguranje pouzdane opskrbe, kriterij za određivanje dovoljne količine plina, redoslijed smanjenja ili obustave opskrbe, sadržaj izvješća
- VI. **Tarifni sustav** – obračun troškova transporta

Postojeći sudionici na tržištu plina:

OTS – regulirana djelatnost

ODS – regulirana djelatnost

OSS – regulirana djelatnost

OTP – regulirana djelatnost

Dobavljač – regulirana djelatnost

Proizvođač - tržišna djelatnost

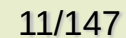
Opskrbljivač – tržišna djelatnost

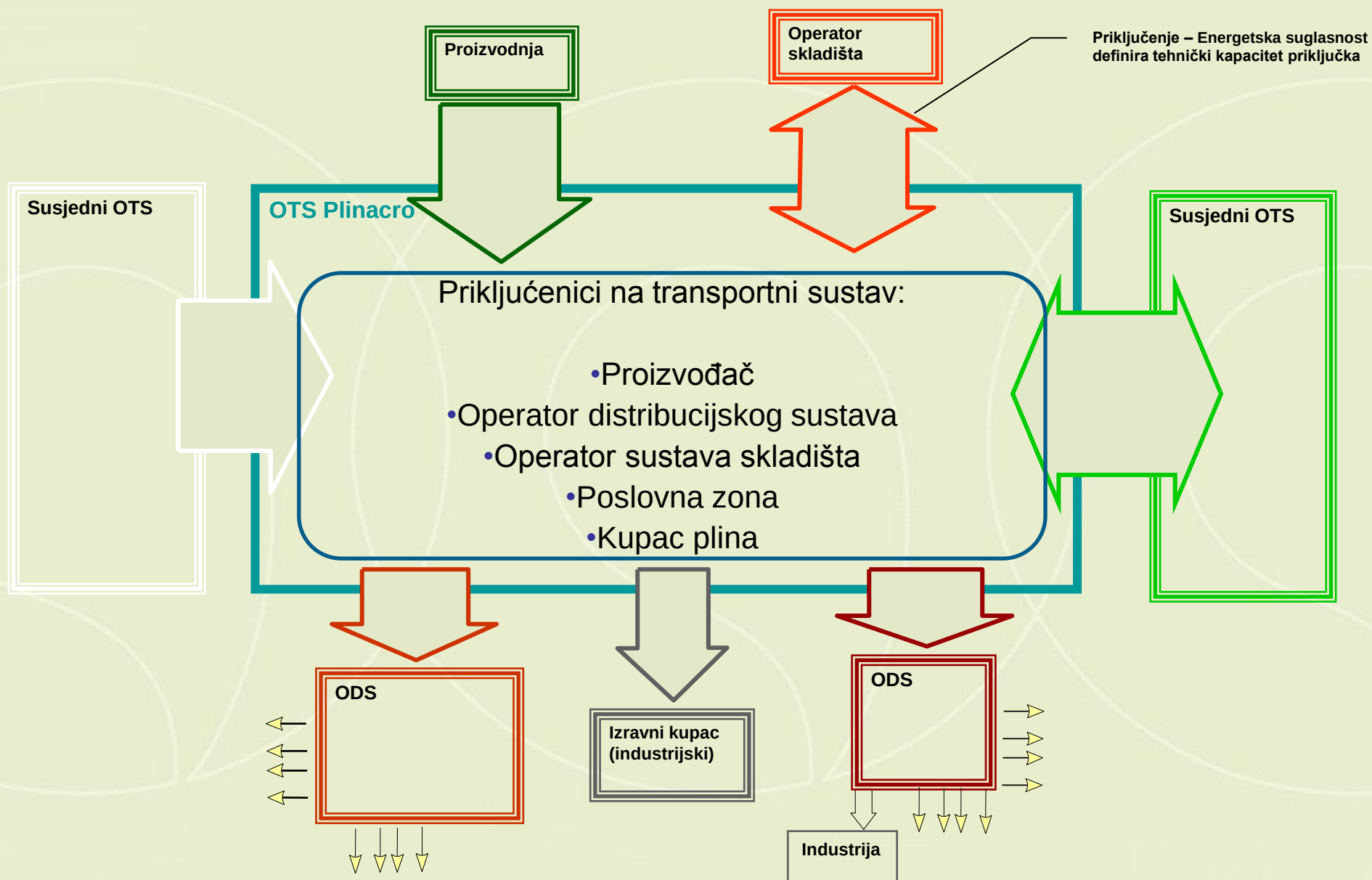
Trgovac – tržišna djelatnost

Kupac (povlašteni) – tržišni uvjeti

Kupac (u javnoj obvezi opskrbe) – regulirani uvjeti

MODEL TRŽIŠTA PLINA

Korisnici transportnog sustava:

- Opskrbljivač
- Dobavljač
- Trgovac

VBS 1

Gradska plinara Zagreb:

- Opskrbljivač

Prirodni plin:

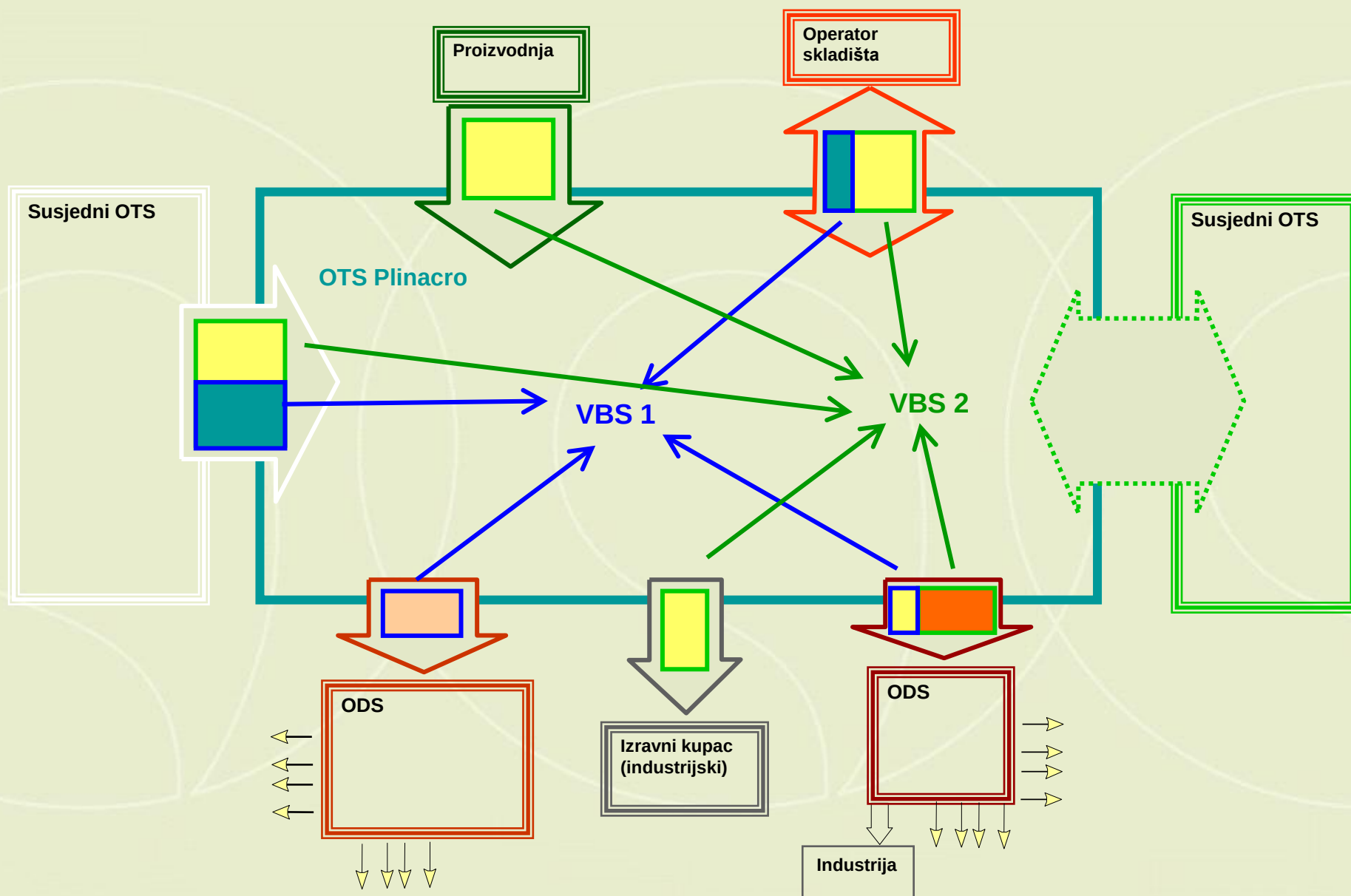
- Opskrbljivač
- Dobavljač
- Trgovac
- Voditelj bilančne skupine

VBS 2

Novi korisnik:

- Opskrbljivač
- Trgovac

Rezervacija kapaciteta

1. Ugovor o kupoprodaji plina

- Proizvođač – Opskrbljivač
- Inozemni trgovac – Opskrbljivač
- Opskrbljivač – Kupac
- Trgovac – Opskrbljivač

Bilančna skupina

2. Zahtjev za rezervaciju kapaciteta

1. Opskrbljivač → 2. VBS → 3. OTS

3. Ugovor o transportu

- OTS – Opskrbljivač – ulazi,
- OTS – Opskrbljivač - izlazi na TS za krajnje kupce
- OTS – Opskrbljivač – izlazi na TS prema DS

Korištenje usluge transporta

1. Nominacije/Renominacije

- Opskrbljivač
- Trgovac
- Kupac
- Proizvođač

VBS

OTS

2. Mjerenje

- OTS – daljinsko očitavanje (svakodnevno/ 06:00 / sva OMM
- Alokacije
 - Inicijalna OTS – nominacije
 - Konačna – proizvođač, OSS i ODS

3. Izvještaji

- OTS – VBS – članovi BS - **dnevno**
- OTS – OTP – VBS – članovi BS - **dnevno**
- OTS – Opskrbljivač - **polumjesečno**

Tehnički preduvjeti

- 1. Izgrađenost transportnog sustava (plinovodi, mjerno redukcijske stanice, plinsko čvorovi ...)**
- 2. SCADA sustav – nadzor i upravljanja TS – NDC (365/24)**
 - vlastiti radijski komunikacijski sustav
 - vlastiti optički komunikacijski sustav
 - pod nadzorom 98% transportiranih količina plina
 - redundantni SCADA sustav – 2011. godine
- 3. Sustav za daljinsko očitavanje – uveden 2009.**
 - obuhvaćenost OMM 100%
- 4. Informacijski sustav za komercijalno upravljanje transportom plina**
 - sučelje za vanjske korisnike i interne potrebe
 - Rezervacije kapacitete
 - Nominacije
 - Izvještaji
 - Obračuni
 - Primarno i sekundarno tržište